

Godišnji izvještaji Zbora duhovne mladeži u Đakovu za upravne godine 1905. - 1909.

UDK 272-78(497.5 Đakovo)(047)''1905/1909''

Stručni rad

Tihonija Zovko

Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu

Zbor Duhovne mladeži u Đakovu osnovan je 1841. godine u Bogoslovnom sjemeništu sa zadaćom odgajanja budućih svećenika kako bi oni mogli pastoralno i kulturno djelovati u narodu. Djelovao je u različitim povijesnim razdobljima, prilagođavajući se političkim, kulturnim i vjerskim prilikama vremena sve do 1956. godine. Dragocjen izvor za proučavanje djelovanja Zbora su Zapisnici Zbora duhovne mladeži koji su pohranjeni u Nadbiskupijskom arhivu u Đakovu. U ovom radu analiziraju se Godišnji izvještaji za upravne godine 1905. - 1909. godine. Izvještaji nisu samo prikaz rada Zbora u tom vremenskom razdoblju već su i prikaz povijesnih okolnosti društvenih, političkih i vjerskim promjena. Radnje koje su napisane i predstavljene, pjesme i knjige koje su izabrane pokazuju kako su članovi osluškivali i zajedno s društvom u kojem su živjeli pokušavali i tražili načine kako odgovoriti, kako zajedno rasti, kako napredovati. Članovi koji su u njemu djelovali i radili kao svećenici ostavili su trag u duhovnom i kulturnom napretku hrvatskog naroda. Iako je nestao, ovakav se oblik rada i danas može prepoznati u pojedinim oblicima prisutnim u životu i radu Bogoslovnog sjemeništa.

Ključne riječi: Zbor Duhovne mladeži u Đakovu, Bogoslovno sjemenište, Zapisnici Zbora, godišnji izvještaji

Kratki povijesni prikaz nastanka i djelovanja Zbora

Zbor Duhovne mladeži u Đakovu osnovan je 5. listopada 1841. godine. Prvi predsjednik bio je Dragutin Tunić, a Zbor je imao 16. članova.¹ Od svog osnutka, do godine 1856., kada je Zbor ukinut, nosio je ilirski biljeg, biljeg buđenja narodne svijesti. Vilim Korajac 1860. godine moli biskupa Strossmayera da se Zbor obnovi. Zaslugom Janka Tombora, Ilije Okrugića i Jerolima Andrića rad u Zboru vrlo je plodonosan. Nastojanjem predsjednika Ivana Šabarića, Milka Cepelića i Nikole Tordinca ustrajno se radilo i prevodilo, osnovana je tamburaška sekcija, te se dostojno proslavila 40. obljetnica osnutka Zbora 1881. godine.

U godinama koje su slijedile rad u Zboru bio je isprepleten i usponima i padovima. Promjene u društvu i političkim prilikama vidljive su bile i u radu Zbora. Beletristici, deklamaciji pjesama uvaženih hrvatskih pjesnika mjesto ustupaju socijale teme. Apologetska i sociološka sekcija osnivaju se za vrijeme predsjednika Franje Hermana. U godinama pred početak Prvog svjetskog rata i za vrijeme rata rad Zbora je usporen. Po završetku rata djelovanje Zbora oživljuje se za predsjednika Josipa Gunčevića a očituje se u radovima socijalne problematike i pitanja rada Katoličke akcije.

Rad u Zboru za svrhu ima odgoj i obrazovanje da od „budućih svećenika stvori potpune ljude, ljude dorasle novim potrebama ljudskog društva.”²

Djelovanje između dva svjetska rata obilježeno je prilagođavanjem novonastalim uvjetima djelovanja. U radu je naglašena pojava mnogih „izama”: materijalizma, komunizma, socijalizma, naturalizma i modernizma te njihovog utjecaja na ljudsko djelovanje. Djelovanje Zbora za vrijeme Drugog

---

1 O radu i djelovanju Zbora pogledati u: Matija BELIĆ, Povijest Zbora duhovne mladeži đakovačke 1841. - 1906., rukopis; Rajko KOPČALIĆ, Kratki nacrt povijesti „Sbora duhovne mladeži” u Đakovu, Đakovo, 1906., rukopis; Josip KALMAR, Povijest Zbora duhovne mladeži đakovačke, diplomski rad, Đakovo, 1991.; Djelatnost Zbora duhovne mladeži đakovačke 1841. - 1956. godine, u: *Diacovensia* 2/2006., 663-688. (članak je prvotno objavljen u *Vjesniku Đakovačke i Srijemske biskupije* 3/1996., 310-312; 6, 369-372.; 7-8, 448-452.) ; Matija PAVIĆ - Milko CEPELIĆ, Biskup Josip Juraj Strossmayer (reprint izdanje), Đakovo, Biskupski ordinarijat, 1994., 237-238.; Matija PAVIĆ, Biskupijsko sjemenište u Đakovu:1806.-1906., Tisak bisk. tiskare, Đakovo, 1911., 193-194.; 338-345.; Ivan NIKŠIĆ, 90-godišnjica Zbora duhovne mladeži u Đakovu”, u: *Glasnik biskupija Bosanske i Srijemske* 14/1931, 118-120.; Usp. Luka MARIJANOVIĆ, Kulturno-prosvjetna i preporodna djelatnost profesora i studenata đakovačke bogoslovije, u: *Diacovensia* 1/1996., 112-113.

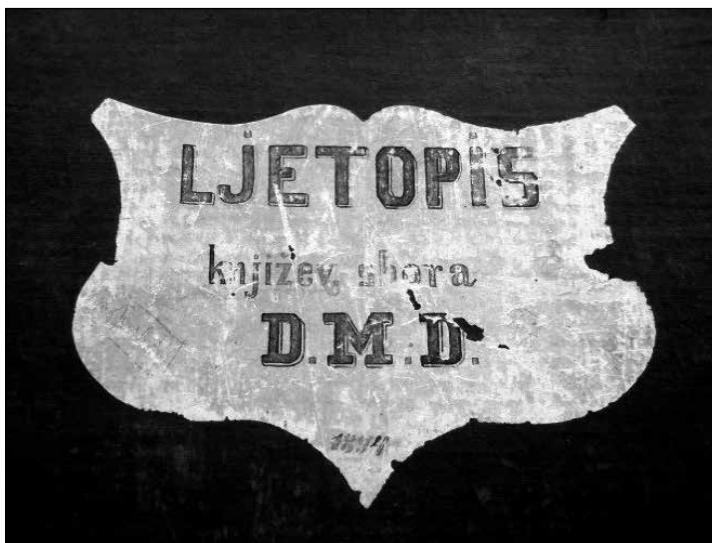
2 Bogoljub ŽIC, Tihi jubilej-1841. - 1941., u: *Glasnik biskupija Bosanske i Srijemske* 5 (1942), 38.

svjetskog rata i poraća u nedostatku pisanih dokumenata nije moguće opisati. Jedini pisani trag iz tog razdoblja je „Korespondencija Zbora duhovne mladeži Đakovo”. Iz spomenute korespondencije može se iščitati povezanost Zbora sa zborovima mladeži iz Zagreba, Sinja, Splita, Makarske, Sarajeva, Ljubljane te zborova franjevačkih zajednica iz Makarske i Sarajeva.

Društvene promjene nastale nakon Drugog svjetskog rata očitovale su se u osmišljavanju novog planiranja i rada Zbora. U Sjemeništu umjesto Zbora prisutna je organizacija pod nazivom „Kleričko povjerenstvo” koje se osniva 30. X. 1948. i kao takovo djeluje do 21. V. 1956. godine. Oblik rada koji se očitovao u radu Zbora, a kasnije Kleričkog povjerenstva, i danas se može prepoznati u pojedinim oblicima prisutnim u životu i radu Bogoslovnog sjemeništa u Đakovu.

Izvještaji

Iščitavajući Zapisnike Zbora duhovne mladeži u Đakovu pronašli smo u tiskanom obliku Izvještaje za upravne godine 1905. - 1909. zalijepljene unutar Ljetopisa književnog zbora D. M. D. 1894. - 1911.³

*Ljetopis književnog Sbora duhovne mladeži đakovačke, 1894.
(Nadbiskupijski arhiv Đakovo, Fond KBF)*

3 D. M. D. – Duhova mladež Đakovo - HR-NAĐ- 15 (Fond Katolički bogoslovni fakultet).

U navedenom razdoblju rad zbora očitovao se u: 10 glavnih sjednica, 3 izvanredne sjednice, 3 svečane akademije te 49 jour-fixa⁴ s različitim tematikom.

U **upravnoj godini 1905./1906.** u radu Zbora primjećuje se određeni pomak u odnosu na godine prije kada je rad bio obilježenom određenim poteškoćama. Predsjednik Franjo Herman potiče rad članova, naglašavajući da treba znati svoje misli preko papira prikazati drugima, da bi svi od toga imali koristi.⁵

Zbor je te godine izdao knjigu „Poslužba u crkvi” koju je napisao član Zbora Nikola Latinović.

Kao svoje izaslanike na sastanak hrvatskog katoličkog đaštva na Trsatu kao i u Ljubljani na treći slovenski katolički sastanak te na dogovor slovenskih i hrvatskih bogoslova o budućem hrvatsko-slovenskom bogoslovskom sastanku, Zbor je poslao Matiju Belića, Dominika Šarčevića i Mateja Perića.

U **upravnoj godini 1906. - 1907.** osnivaju se unutar Zbora tri odsjeka: „Ljeposlovni, apologetski i socijološki”⁶. Iako je broj onih koji su sudjelovali u radu relativno malen njihov rad nije zanemariv. U dopisu kojega su poslali kao dio izvještaja u časopisu Luč⁷ zapisano je:

„Malo nas je i nijesmo mogli onako razviti svoju djelatnost, kako bi se mogli očekivati. Osim prešnih zvaničnih poslova gotovo svaki dan ima i privatnih dužnosti toliko, da je vrlo teško ostvariti sve one namisli koje smo početkom školske godine uzeli kao svoju zadaću. Ustrojili smo tri odsjeka: ljeposlovni, apologetički i socijološki. Kod toga nas je vodilo načelo, da i najljepše ideje padaju u zaborav, iščezavaju, ne nalaze odziva u ljudskoj duši, ako nijesu prikazane u lijepom obliku, ako ih vanjština ne privlači. Zato smo osnovali ljeposlovni odio.- Budući da se u naše doba javljaju i u nas radikalni protivnici na samo kršćanstva, nego i uopće svake pozitivne religije – dužnost je naša, da tražimo način i sredstva, kojima bismo povratili zabludjele ovce

4 Odnosi se na različite radnje koje su se unutar pojedinih sekcija u navedenom razdoblju napisale i referirale.

5 Usp. HR- NAĐ-15- Zapisnik II. glavne sjednice od 21. 6. 1905., 75.

6 Đakovo, 10. prosinca 1906., u: *Luč* 4/1906./07., 127. U dopisu se naglašava njihova uloga i značaj: „Svi ovi, a napose apologetski imaju biti kao „bojovnici” prema zaključcima na trsatskom sastanku. – Naprijed za istinu, pravicu i slobodu: Za Isusa i hrv. narod!” (D. Šarčević).

7 Dominko ŠARČEVIĆ, *Koncem svibnja* 1907., u: *Luč* 9 i 10/1906./07., 418-419.

vjeri otaca naših ili ih bar učinili neškodljivima hrvatskom narodu našem. Zato nam je zadaća, da upotpunimo naše apologetičko znanje prema savremenim potrebama, da budemo okretni ne samo odgovarati na modrene sumnje i prigovore, nego i pobornike tih sumnja vratiti Kristu. Pa kao što veliki Akvinac ili Suarez nijesu svojih neprolaznih djela pisali uopće nego za ljude svoga vremena – tako se i mi moramo spremati da djelujemo prema potrebama svoga vremena. Uvjereni smo, da ne bi nikakav crkveni duh bio u tom, da se samo oslanjamo na staro, a pred stvarnošću oči zatvaramo. Zato smo osnovali apologetički odsjek. Zašto smo i socijološki odsjek osnovali suvišno je razlagati. Tomu smo odsjeku ove godine posvetili najviše pažnje.”

Cilj njihova djelovanja lijepim riječima opisao je predsjednik Zbora:⁸ „Naši su ciljevi jasni, naše su misli plemenite, naša je dobra volja spremna, a Bog će dati svoga blagoslova. Zato se nadamo, da ćemo - pripraviti se za veliki kršćanski i narodni posao - uspjeti i ostvariti naše ideale. Nadamo se, da ćemo i mi nešto pridonijeti, da čvrsto bude i ostane usađen sveti križ na grudima Hrvatske slobode.”

Na sastanku hrv. kat. đaštva u Zagrebu bogoslov Matija Belić govorio je na temu „Bogoslov u moderno doba”, a Dominko Šarčević o temi „Zajednički rad bogoslova i laika”.⁹

Posebno je svečana bila akademija i proslava stote obljetnice Sjemeništa 6. studenoga 1906.

Upravnu godinu 1907./08. članovi Zbora započeli su puni oduševljenja. Shvatili su važnost ovakve institucije te su se „...svi odlučili priviti se uz ‘Zbor’ kao čedo uz svoju majku. Katolički sastanak i nas sve je oduševio za rad i borbu...”¹⁰ U radu koji se odvija u tri smjera: socijalnom, religioznom i nacionalnom sudjeluje 17 bogoslova. Ovi smjerovi naglašavaju se iz potrebe da budući svećenici trebaju biti dobro upućeni u problematiku društvenih promjena.

U upravnoj godini 1908./1909. bilo je problema i na materijalnom (skromna materijalna sredstva) i na moralnom području (nezainteresiranost članova). Broj radova i broj članova je skroman. Tajnik Dragutin Teodorović u svom dopisu od 18. prosinca 1908. piše. „Dao Bog, da nam ‘Zbor’ i nada-

8 Isto, 420.

9 Usp, I. hrv.-slov. svedočki sastanak u Zagrebu 1907., u: *Luč* 7/1907./08., 404.

10 Đakovo, u: *Luč* 1/1908./09., 57.

lje cvjeta te da postigne uvijek onaj cilj, za koji je utemeljen. Na rad, sve za vjeru i za dom!"¹¹ U svom radu članovi Zbora bavili su se pitanjima koja će im poslije u njihovom radu poslužiti za unapređenje blagostanje hrvatskog naroda. Marijina Kongregacija u zajednici sa Zborom priredila je Akademiju u spomen 50. godišnjice lurdskih ukazanja.

Prilog 1.

Zbor duhovne mladeži u Đakovu¹²

Izvještaj za Upravnu godinu 1905.-6.

Izlazimo i ove godine pred naše začasne članove i prijatelje sa izvještajem Zborovog rada u prošloj godini. Malo nas je bilo - svega dvadesetorica - mnogo nijesmo učinili, ali nadamo se, da će izvještaj naše prijatelje uvjeriti, da Zbor živi i svojoj svrsi zadovoljava.

Zbor je imao 3 glavne sjednice

Jour-fixa je bilo svega 16.

Rad:

VLADISLAV KULUNDŽIĆ:

Na uranku zore; Jutarnja molitva; Badnjak; Junaci smo, al...ah! Pones me; K cilju; U tjeskobi; Ciklus „Fruškogorske ljubice“; Suze vile Hrvatice; Majka; Otkud pjesna?; Budi se, budi....; O sutonu; Daleko, tamo....; Leti, leti
.... (Pjesme)

FERDO ĆURILOVIĆ :

ocijenio je prvih osam Kulundžićevih pjesama

MARTIN BAUMŠABL:

ocijenio je ciklus pjesama „Fruškogorske ljubice“ i pjesmu „Otkud pjesma“

FRANJO HERMAN:

Ocijenio je sve pjesme i obje kritike.

Djevičansko začće Kristovo prema prirodnoznanstvenim rezultatima i pro-

---

11 Dragutin TEODOROVIĆ, Đakovo, 18. prosinca 1908., u: *Luč* 5/1908./09., 286-287. ; Usp. Izvještaj Zbora dugovne mladeži u Đakovu za godinu 1908./9., u: *Luč* 2 i 3 /1909./10., 153-155. (U potpisu Tomislav Fogadić, predsjednik i Dragutin Teodorović, tajnik.)

12 Izvještaji su doslovno prepisani tekst i od tuda potiču uočljive pogreške.

blemu oplodjenja i parthenogeneze.

U pet sjemeništa (Refleksije s puta).

Fragmentarne refleksije s puta.

Hrvatski filozofski termini u predavanjima Franje Markovića: „Izabrane česti logike”.

„Nije mu dosta”. „Odgovor na apel g. Belića”

NIKOLA LATINVIĆ:

Kruške (Crtica)

VJEKOSLAV PRIŠL:

Tragika života (Crtica)

ROBERTO BEZETZKY:

Židov 19. stoljeća ili zašto smo antisemiti: „Židov plemić” i „Bankovni Židov”.

DOMINKO ŠARČEVIĆ:

I ugasnu... (Refleksija na 8. travnja 1903.).

Rijeci od I. Dežmana (Deklamacija)

JANKO FRIDRIH:

Važnost socijalnog pitanja (Prijevod iz djela Fr. A.M. Weiss O. Pr. ‘Apologie des Christentums IV. knj. 2.sv. „Soziale Frage und soziale Ordnung”)

MATIJA BELIĆ:

Evangelje i bogatstvo (Socijološka rasprava)

Tko je Don Bosko? (Listić u vijenac rješenja socijalna pitanja)

Nije dosta (Povodom Hermanovih refleksija „U pet sjemeništa”. Polemična rasprava o hrvatskom katoličkom pokretu i reformnom katolištvu).

Katolički pokret (Opravdanost hrv. kat. pokreta i njegov smjer u budućnosti).

Proučavanje socijalnog pitanja vrlo je važna zadaća svećenika (Po Heimbucherovu djelu „Die praktisch-soziale Tätigkeit des Priesters”).

Zbor je ove godine izdao knjigu „Poslužba u crkvi” koju je napisao član Zbora Nikola Latinović.

Na sastanak hrvatskog katoličkog đastva na Trsatu kao i u Ljubljani na treći slovenski katolički sastanak te na dogovor slovenskih i hrvatskih bogoslova o budućem hrvatsko-slovenskom bogoslovskom sastanku - izašao je Zbor Matiju Belića, Dominika Šarčevića i Mateja Perića.

Pismeno općenje Zbora bilo je - osim s domaćima Zborovima osobito živo sa slovenskom braćom u Ljubljani, Olomucu, Kralovskom Hradecu, Budjeovici, Lavovu te Brnu, gdje su naši dopisi štampani u „Museumu”, časopisu češko-moravskih bogoslova.

Zbor je primao 61 časopis:

Bodoucnost, (češki), Cvjetnjak Marijin, Časopis katolickeho duhovenstva, (Slavica), Dušobrižnik, Dom in svet (slovenski), Don Bosko (slovenski), Dan, Duhovni Pastir, Gospodar, Gospodarski list, Gospina krunica, Glas naroda, Glasnik Pres. Srca Isusovog, Glasnik sv. Josipa, Glasnik biskupa bosansko-đak. i srijemske, Glasnik Matice dalmatinske, Glas Matice Hrvatske, Hrvatski Branik, Hrvatski Dnevnik, Hrvatske novine, Hrvatski narod, Hrvatska Pčela, Hrvatska Kruna, Hrvatski pravnik, Hrvatsko Pravo, Hrvatska Straža, Hrvatstvo, Hrvatska Danica, Istina, Katolički list, Katolički Ozbornik (slovenski), Kršćanska škola, Katholiches Vereinsblatt, Katolički vshod (organ rusinske katol. bogoslovne mladeži), Kölner Pastoralblatt, Luč (list hrvatskog katoličkog đastva), Museum (časopis češko-moravskih bogoslova), Njiva (ruski), Naša sloga, Narodna Obrana, Narodnie Noviny (slovački), Napredni obrtnik, Osvit, Poiltik, Prosvjeta, Prava crvena Hrvatska, Prijatelj Naroda, Pučki list, Reichspost, Ružičnjak, Straž (češki), SS. Eucharistia, Sisački Glas, Svet (ruski), Stimmen aus Maria Laach, Slovenec (slovenski), Tršćanski Lloyd, Vrhbosna, Voditelj v bogoslovnih vdelah (slovenski), Zeitschrift für katholische Theologie i Zora (slovenski).

Ove časopise primao je Zbor većinom badava ili uz sniženu cijenu; slavnim uredništvima budi ovdje izrečena najsrdačnija hvala!

Zborova knjižnica umnožila se knjigama „Matice Hrvatske”, „Jugoslavenske akademije”, „Društva s. Jerolima” i mnogim poučnim djelima.

U Đakovu, koncem 1906.

MATIJA BELIĆ
predsjednik

ROBERTO BEZETZKY
tajnik

UPRAVA

Za god. 1905. – 6.

Do 10. siječnja 1906.

Predsjednik: Franjo Herman

Tajnik: Mihajlo Smokrović

Blagajnik: Roberto M. Bezetzky

Knjižničar: Tomislav A. Božić

Trgovac: Stjepan J. Horvat

Od 10. siječnja 1906.

Predsjednik: Matija Belić

Tajnik: Roberto M. Bezetzky

Blagajnik: Tomislav A. Božić

Knjižničar: Stjepan J. Horvat

Trgovac: Fedro Ćurilović

Prilog 2.

ZBOR DUHOVNE MLADEŽI U ĐAKOVU

IZVJEŠTAJ za upravnu godinu 1906.-7.

Puni zanosa i volje bili smo spremni unapredjivati smjer društva. To smo pokazali i činom. Malo nas je bilo, a učinili smo, koliko su sile dopuštale. Svi naši lijepi planovi, namjere i težnje nijesu se ipak uza sve to kretale u uskim granicama. Pa ako i nemamo velikog broja radnja, mislimo da će naši prijatelji iz njih steći uvjerenje, da smo se bavili pitanjima, koja su danas od velike važnosti za kulturne prilike našega naroda. Osobito smo isticali važnost socijalnog pitanja i tako se pripravljali, da danas sutra uzmognemo biti učiteljima svoje okoline i odlučnim faktorima u javnom životu. A da se vidi, u koliko je Zbor napredovao, iznosimo i ove godine pred svoje začasne članove i prijatelje izvještaj o našem radu u prošloj godini.

Zbor je imao 2 glavne sjednice.

2 svečane akademije.

Jour-fixa imao je 12.

RAD

A. Beletristika

Dominko Šarčević: S krstopuća, vjenčić pjesama

Roberto Bezetzky: Od Beograda do Sofije i od Sofije do Osijeka (putopis).

Vladislav Kulundžić, pjesme: a) Bijela vilo-! b) Domovino za te; c) Pjesnikov grob; d) Bratu u tuđini; e) Zakletva; f) U proljetnoj noći; g) Ciklus: Trolist na oltaru mile domovine. h) Prijevodi sa slovenskog Jos. Stritara: Mome narodu; i) s njem. M.V. Greifensteina „Oh, ne pitaj srce moje”. j) Smrt Ivana Zrinjskoga.

Josip Tomičić: Ženidba princa Uroša de Molvin (humoreska).

Ante Jurčević: Moj svijet, pjesme.

B. Vjerska filozofija

Dominko Šarčević: Laberthonnierov moralni dogmatizam. Usmena rasprava.

C. Socijologija

Dominko Šarčević: a) Raffajsenove zadruge i socijalno pitanje u Hrvatskoj, b) Socijalna organizacija prvih kršćana (Napisao Dr. Krek. Pohrvaćeno). c) Socijalna reforma ili socijalna revolucija? d) Klerikalizam i kršćanska politika (preveo iz slovenskoga i popratio); e) Prijegled socijalističkih sistema (usmena rasprava).

Roberto Bezetzky: Burzijanski Židov (prijevod po knjižnici: der Jude od Seydla).

Matija Belić: a) Pitanje o izbornom pravu (usmena rasprava) b) javni život naroda i vjera.

Josip Tomičić: Mali posjed i socijalna demokracija.

Ivan Fridrih: Crkva i država (prijevod iz Cathreinove „Moralphylosophie).

D. Deklamacija

Dominko Šarčević: a) Smrt Petra Svačića od Šenoe; b) Mučenici od Dr. A. Harambašića.

Vladoje Petz: Izdajica od Dr. A. Harambašića.

Vjekoslav Kosina: Na Ozlju gradu od A. Šenoe.

E. Kritika

Vjekoslav Kozina: Plodovi i uspjesi lirskog preporoda.

Ante Jurčević: Kranjčevićeva poezija u glavnim crtama i zamisao pjesme „Misao svijeta”.

F. Različito

Dominko Šarčević: a) Kulturno i socijalno značenje Zbora (proslav na svečanoj akademiji za proslavu 100 godišnjice sjemeništa) b) Organizacija Zborova u 3 smjera (pozdravni govor na I. redovitoj sjednici); c) Narodni velikani, spomen slovo na sveč. Jour-fixu u počast Zrinjskog i Frankopana.

G. Historija

Matija Belić: Povjest Zbora duhovne mladeži đakovačke (čitano na sveč. Akademiji za proslave 100. godišnjice sjemeništa).

Pismeno općenje Zbora bilo je vrlo živahno. Osobito se mnogo dopisivalo sa zagreb. Zborom poradi pripreme sastanka hrv. kat. đaštva. O istoj stvari dopisivalo se sa hrv. kat. društvom „Domagoj” u Zagrebu. Isto tako sa braćom Slovencima u Ljubljani, pa i sa ostalom slavenskom braćom u Budjeovicama, Olumucu te Brnu.

Dopise svoje slao je Zbor u list. hrv. kat. đaštva „Luč” i u glasilo moravskih bogoslova „Museum”.

Na sastanku hrv. kat. đaštva u Zagrebu bio je naš Zbor brojno zastupan. Bila su dva referata s naše strane: Jedan „Bogoslov u moderno doba” preuzeo je Matija Belić, a drugi: „Zajednički rad bogoslova i laika”: Dom. Šarčević.

Zbor je primao 50 časopisa.

Cvjetnjak Marijin, Čas (slovenski), Dan, Dom in svet (slovenski), Don Bosko (slovenski), Dušobrižnik, Duhovni Pastir, Gospodar, Gospodarski list, Gospina krunica, Glas naroda, Glasnik Pres. Srca Isusovog, Glasnik sv. Josipa, Glasnik biskupa bosansko-đak. i srijemske, Glas Matice Hrvatske, Hrvatski Branik, Hrvatski Dnevnik, Hrvatske novine, Hrvatska Smotra, Hrvatska Pčela, Hrvatska Kruna, Hrvatski pravnik, Hrv. Pravo, Hrvatska Straža, Hrvatstvo, Istina, Katolički list, Kršćanska škola, Katolički vshod (organ rusinske kat. bogosl. mladeži), Kölner Pastoralblatt, Luč (list hrv. katol. đaštva), Museum (časopis češko-moravs. bogoslova), Naša Sloga, Narodna Obrana, Narodne noviny (slovačke), Osvit, Prosvjeta, Prava Crvena Hrvatska, Prijatelj Naroda, Pučki list, Ružičnjak, SS. Eucharistia, Stimmen aus Maria Laach,

Slovenec, Starčevićanac, Tršćanski Lloyd, Vrhbosna, Voditelj v bogoslovnih vedah (slovenski), Zeitschrift für katholische Theologie i Zora (slovenski).

Ove časopise primao je Zbor badava ili uz sniženu cijenu. Slavnim uredništvima budi ovdje izrečena najsrdačnija hvala.

Zborova knjižnica umnožila se knjigama „Matice Hrvatske”, „Jugoslavenske akademije”, Društva sv. Jerolima” i „Matice Slavenske” i mnogim socijološkim djelima.

U Đakovu, 15. listopada 1907.

Dominko Šarčević,
predsjednik

Roberto Bezetzky,
tajnik

UPRAVA ZA GODINU 1906.-7.

Do 16. lipnja 1907.

Predsjednik: Dominko Šarčević
Tajnik: Roberto M. Bezetzky
Blagajnik: Tomislav A. Božić
Knjižničar: Vjekoslav Kozina
Trgovac: Ante Jurčević

Od 16. lipnja 1907.

Predsjednik: Dominko Šarčević
Tajnik: Ante Jurčević
Blagajnik: Vladislav Kulundžić
Knjižničar: Josip Sokol
Trgovac: Ivan Rogoz

Prilog 3.

ZBOR DUHOVNE MLADEŽI U ĐAKOVU IZVJEŠTAJ za upravnu godinu 1907.-8.

Osmijelismo se i ove godine izaći sa izvještajem „Zborovog rada” pred svoje odlične začasne članove i prijatelje. Rad nam je bio malen i skroman, a to je sasna naravno, jer je i nas bilo malo – naime samo sedamnajstorica. Ipak se nadamo, da će se naši prijatelji uvjeriti, da je „Zbor” svojoj svrsi odgovarao – i da smo se bavili pitanjima, koja su od velike važnosti po napredak našeg društva. Napokon ovaj izvještaj uvjerit će naše odlične naše prijatelje, da nas ni lijepa knjiga, a ni pjesma ostavila nije.

Zbor je ima 3 glavne sjednice i 1 izvanrednu sjednicu.

Jour-fixa bilo je 11.

RAD:

A. Beletristika.

Vladislav Ante Kulundžić: a) U prvom snijegu; b) Oj gleda sam te, pravda sveta; c) Zašto?; d) Alleluja; e) Zlobnom svijetu; f) Vjenčić suza- nje- mu na grob (ciklus); g) Moja vila (Pjesme).

Ante Jurčević: Moj svijet (Pjesme).

Ignacije Petrinić: Uskrsli cvijeci (Pjesme).

Tomislav Fogadić: Iz Slavonije ravne (Crtica).

B. Vjerska filozofija.

Dominko Šarčević: Analiza moderne nevjere.

C. Socijologija.

Dominko Šarčević: a) Katolička ideja – izlazište u našem radu (govor na prvoj redovitoj sjednici); b) Iz moderne anarkije – spas u kršćanskoj demo- kraciji (govor zahvale na predsjedničtvu).

Vladislav Ante Kulundžić: Seljak i udruگارstvo (sociološko-gospodar- ska rasprava) – preradjeno po slovenskom.

Ante Jurčević: Naše banke i kome koriste.

Josip Sokol: Svećeništvo i politika (Prijevod sa slovenskog).

Tomislav Fogadić: a) Apstinentno pitanje; b) Proti nemoralu (Prijevod sa slovenskog).

Dragutin Teodorović: Tko se ima od soc. demorata pomoći nadati (Pri- jevod sa njemačkog).

D. Apologetika.

Ignacije Petrinić: Liberalne fraze (Prijevod sa slovenskog).

Mirko Šnajder: Katolička crkva i sloboda (Prijevod s njemačkog).

E. Kritika.

Vladislav Ante Kulundžić: Ocjena Petrinićevih djela.

Ante Jurčević: Epiteti i kompozicija teksta u našoj narodnoj poeziji i poeziji drugih naroda.

F. Različito.

Vladislav Ante Kulundžić: Nešto o narodu i narodnosti (kulturno-politička rasprava).

Ante Mijaković: Razvitak nacionalne ideje u Evropi poslije francuske revolucije.

***

Zbor se je i ove godine dopisivao sa bratskim „Zborovima” u Zagrebu, Senju, Sarajevu, Gorici, Ljubljani, Olomucu i Brnu – te s kat. Društvima „Hrvatskom” i „Domagojem”.

Zbor je primao 51 časopis:

Cvjetnjak Marijin, Čas (slovenski), Dan, Dom in svet (slovenski), Salezijanska poročila (slovenski), Dušobrižnik, Duhovni Pastir, Gospodar, Gospodarski list, Gospina krunica, Glas naroda, Glasnik Pres. Srca Isusovog, Glasnik sv. Josipa, Glasnik biskupija bosansko-djak. i srijemske, Glas Matice Hrvatske, Hrvatski Branik, Hrvatski Dnevnik, Hrvatske Novine, Hrvatska Smotra, Hrvatska Pčela, Hrvatska Kruna, Hrvatski pravnik, Hrv. Pravo, Hrvatska Straža, Hrvatstvo, Istina, Jutro, Katolički list, Kršćanska škola, Kölner Pastoralblatt, Luč (list hrv. kat. djačtva), Museum (časopis česko-morav. bogoslova), Naša Sloga, Narodna Obrana, Narodnie noviny (slovačke), Osvit, Prosvjeta, Prava Crvena Hrvatska, Prijatelj Naroda, Pučki list, Pučka Prosvjeta, Ružičnjak, SS. Eucharistia, Stimmen aus Maria Laach, Slovenec, Tršćanski Lloyd, Vrhbosna, Voditelj v bogoslovnih vedah (slovenski), Zeitschrift für katholische Theologie, Za vjeru za dom i Zora (slovenski).

Ove časopise primao je „Zbor” većinom badava ili uz sniženu cijenu. Slavnim uredništvima budi ovdje izrečena najsrdačnija hvala.

Zborova knjižnica umnožila se knjigama „Matice Hrvatske”, „Jugoslavenske akademije”, „Društva sv. Jeronima”, „Matice Slovenske”, „Društva sv. Mohorja” i mnogim drugim djelima.

U D j a k o v u , 15. listopada 1908.

Ante Jurčević,
predsjednik.

Vjekoslav Kosina,
tajnik.

UPRAVA ZA GODINU 1907.-8.

Za školsku god. 1907.-8.

Predsjednik: Ante Jurčević

Tajnik: Vjekoslav Kosina

Blagajnik: Vl. A. Kulundžić

Knjižničar: Mirko Šnajder

Trgovac: Drag. Teodorović

Za školsku god. 1908.-9.

Predsjednik: Vladimir Ante Kulundžić

Tajnik: Dragutin Teodorović

Blagajnik: Josip Sokol

Knjižničar: Tomislav Fogadić

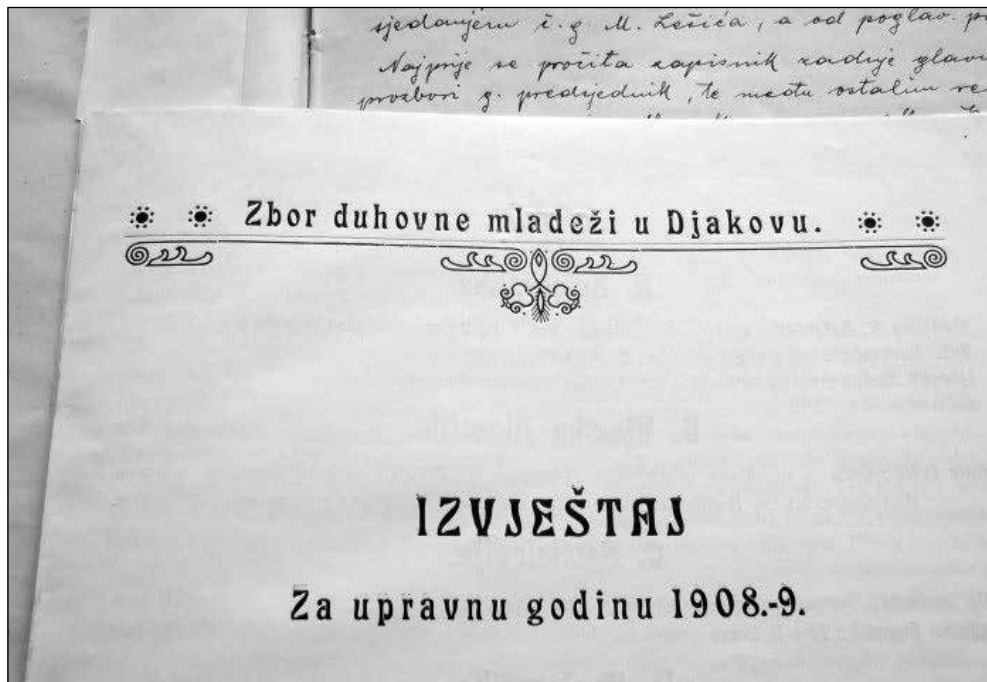
Trgovac: Stjepan pl. Harča

Prilog 4.

Zbor duhovne mladeži u Đakovu

IZVJEŠTAJ

Za upravnu godinu 1908.-9.

*Izveštaj za upravnu godinu 1908. - 1909.
(Nadbiskupijski arhiv Đakovo, Fond KBF)*

Po običaju slobodni smo i ove godine izaći sa izvještajem „Zborovog rada” pred svoje odlične začasne članove i prijatelje. Rad nam je bio malen i skroman, a kriv je tome malen broj članova. Ali smo ipak tvrdo uvjereni, da će naši prijatelji naći u tom izvještaju postignutu svrhu za kojom „Zbor” teži, jer smo se bavili pitanjima, koja nam mogu poslužiti poslije za unapređenje blagostanja našeg naroda.

Zbor je imao 2 glavne sjednice i 2 izvanredne sjednice.

1 svečanu akademiju

Jour-fixa bilo je 10.

RAD.

A. Beletristika.

Vladislav A. Kulundžić: a.) Pjesniku „Bijedne Mare” b.) Jedna godišnjica (Pjesme.)

Ante Jurčević: 1.) Moj svijet (Pjesme) 2.) Ostavljen (Crtica)

Ljudevit Šestak: a.) Oj gdje ste..... b) Dan proljetni. (Pjesme).

B. Vjerska filozofija.

Mato Lešić: Duša u pojedinim filozofskim sistemima: a) Od Platona i Aristotela do realizma Herbartova. b.) Od Herbartova realizma do današnjeg modernog nazora materijalističkog.

C. Socijologija.

Ante Jurčević: Važnost socijalnog pitanja u našem narodu.

Tomislav Fogadić: Ima li Crkva pravo na škole?

D. Apologetika.

Mirko Šnajder: Katolička crkva nije neprijateljica puka, nego najrevnija promicateljica blagostanja u puku (Prijevod s njemačkog).

Mato Lešić: Apologetička misija klera u modernom konfliktu između razuma i vjere.

E. Prirodne nauke.

Mato Lešić: Koja je znanost kompetentna, da raspravlja o prvom uzorku ograničenog života uopće, a o biti i postanku čovjeka napose: a.) U koliko su osnovane razne hipoteze o prvom uzroku i postansku organizma? b.) Psihologija prema ostalim znanostima i njezina kompetentnost u pitanju o postanku čovjeka.

F. Kritika.

Ante Jurčević: Ocjena Kulundžićevih pjesama.

Stjepan Vidušić: Sastavlja kritiku Šestakovih pjesama.

G. Različito.

Joza Ivančić Matošev: Djelovanje Valensa i Ursacija u Panoniji.

Na svečanoj akademiji koju smo priredili 8. prosinca u spomen 50 godišnjice lurdskih prikazanja i svećeničkog jubileja sv. Oca Pape Pija X., bio je ovaj raspored:

Ante Jurčević: Proslov.

Pjevački zbor: Ave Maria (Od J. B. Molitora)

Tomislav Fogadić: Ideali Pija X.

Tamburaški zbor: Pozdrav našoj majčici (od M. Marića)

Vjekoslav Kosina: Neoskvrnjenoj (od D. Dujmušića. Deklam.).

Pjevački zbor: Tu es Petrus (od J.B. Molitora).

Mato Lešić: Marija u armenskoj, grčkoj i latinskoj poeziji prvih vjekova.

Tamburaški zbor: Papina hymna (od Rosati-Müčka).

Zbor se je i ove godine dopisivao sa bratskim „Zborovima” u Zagrebu, Senju, Zadru, Sarajevu, Gorici, Ljubljani, Mariboru, Olomucu i Brnu – te s kat. društvima „Hrvatskom „ i „Domagojem”.

Zbor je primao 54 časopisa:

Cvjetnjak Marijin, Čas (slovenski), Dan, Dom in svet (slovenski), Salezijanska poročila (slovenski), Dušobrižnik, Duhovni Pastir, Gospodar, Gos-

podarski list, Gospina krunica, Glas naroda, Glasnik Pres. Srca Isusovog, Glasnik sv. Josipa, Glasnik biskupija bosansko-djak. i srijemske, Glas Matice Hrvatske, Hrvatska, Hrvatski Branik, Hrvatski Dnevnik, Hrvatske Novine, Hrvatska Smotra, Hrvatska Pčela, Hrvatska Rieč, Hrvatski pravnik, Hrv. Pravo, Hrv. Sloboda, Hrvatska Straža, Hrvatstvo, Hrvatske pučke novine, Istina, Katolički list, Kršćanska škola, Kölner Pastoralblatt, Luč (list hrv. kat. djaštva), Museum (časopis češko-morav. bogoslova), Meditace (češki), Naša Sloga, Narodna Obrana, Narodne novine, Narodnie noviny (slovačke), Prosvjeta, Prijatelj Naroda, Pučki list, Pučka Prosvjeta, Ružičnjak, Studenska Hlidka (češki), SS. Eucharistia, Stimmen aus Maria Laach, Slovenec, Tršćanski Lloyd, Ustavnost, Vrhbosna, Voditelj v bogoslovnih vedah (slovenski), Zeitschrift für katholische Theologie, Za vjeru za dom i Zora (slovenski).

Ove časopise primao je „Zbor” većinom badava ili uz sniženu cijenu. Slavnim uredništvima budi ovdje izrečena najsrdačnija hvala.

Zborova knjižnica umnožila se knjigama „Matice Hrvatske”, „Jugoslavenske akademije”, „Društva s. Jeronima”, „Matice Slovenske”, „Društva sv. Mohorja” i mnogim drugim djelima.

U Đakovu 4. studenoga 1909.

Tomislav Fogadić
predsjednik.

Drag. Teodorović
tajnik.

Uprava za godinu 1908.-9.

Za školsku godinu 1908.-9.

Predsjednik: **VI. A. Kulundžić** (do 11./IX. 1908.) zatim: **Tomislav Fogadić**.

Tajnik: **Dragutin Teodorović**.

Blagajnik: **Josip Sokol**.

Knjižničar: **Tom Fogadić** (do 11./IX. 1908.) zatim: **Joza Ivančić Matošev**.

Trgovac: **Stjepan pl. Harča** (do 11./IX. 1908.), zatim: **Stjepan Majstorović**.

Pošto se naumilo reformirati naša pravila, zatim knjižnicu preuredit, to se na zadnjoj glavnoj sjednici od 27. VI. 1909. odlučilo, da se ne izabere potpuni

odbor, nego da se izabere odbor ad hoc, koji ima da ovu reformu provede. Izabrani su pako kao:

Predsjednik : **Mate Lešić.**

Tajnik: **Drag. Teodorović.**

Odbornici: **Vjekoslav Kosina**

Tomislav Fogadić

SUMMARY

Tihonija Zovko

YEARLY REPORTS OF THE ASSEMBLY OF SPIRITUAL YOUTH IN ĐAKOVO FOR THE MANAGEMENT YEARS 1905-1909

In 1841 Assembly of Spiritual Youth was established in Đakovo at the Theological Seminary, with the task of preparing future priests for their pastoral and culture-related work among their people. It remained active during various historical periods by means of adjusting to political, cultural and religious circumstances of the time, up until the year 1956. Minutes from the Assembly of Spiritual Youth meetings stored in the Archdiocesan Archives in Đakovo are a valuable resource for investigating the work of the Assembly. This article analyses the Yearly Reports for the management years 1905-1909. The Reports are not only a representation of the work of the Assembly during that time period, they also illustrate historical circumstances of social, political and religious changes. The activities that are described and presented, together with elected poems and books, show that the members were concerned and together with the society in which they lived in trying to find answers, to grow together, to prosper. Active members working as priests left a trace in the spiritual and cultural progress of the Croatian people. Although this form of work doesn't exist anymore, it can be recognized also today in certain forms present in the life and work of the Theological Seminary.